

STŘEDOČESKÁ
VĚDECKÁ
KNIHOVNA
V KLADNĚ

Středočeská vědecká knihovna v Kladně ■ příspěvková organizace

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2013

Středočeský kraj

Obsah

Úvodem	5
Knihovnické a informační služby v číslech.....	7
Stav knihovního fondu SVK	8
Stav Výměnného fondu Středočeského kraje	8
Organizační struktura SVK.....	9
Odbor služeb	10
Výpůjční služby	12
Informační služby a vzdělávání uživatelů	13
Odbor doplňování a zpracování fondu.....	15
Doplňování knihovního fondu.....	15
Jmenné a věcné zpracování neperiodických dokumentů	16
Doplňování a zpracování seriálů.....	16
Regionální bibliografie a faktografie	17
Digitalizace fondu SVK.....	18
Odbor správy fondu.....	19
Správa a ochrana fondu	19
Knihařská dílna	20
Krajské knihovnické centrum	21
Krajská činnost.....	22
Činnost pro region v působnosti SVK v Kladně.....	24
Oddělení automatizace a IT.....	24
Správa počítačové sítě.....	25
Správa programového vybavení.....	26
Oddělení vnějších vztahů a redakce Čtenáře	27
Časopis Čtenář: měsíčník pro knihovny.....	27
Public relations, přednášky, výstavy, další akce.....	28
Účast pracovníků SVK na odborných knihovnických akcích (výběr)	32
Publikační činnost pracovníků SVK.....	35
Technicko-ekonomický odbor	36
Technika, správa, provoz.....	36
Rozbor hospodaření	36

ÚVODEM

Rok 2013 nezačal pro Středočeskou vědeckou knihovnu v Kladně zrovna příznivě – příspěvek na provoz byl zkrácen o 1,4 mil. Kč oproti předchozímu roku, dotace na výkon regionálních funkcí byla snížena o 2,5 mil. Kč na pouhých 5 mil. Kč, přetrvávaly potíže se zastaralými a havarijními servery, pokračovaly problémy s nedostatkem skladových prostor. Přesto jsme se snažili zajistit kvalitní služby uživatelům a pokud možno nabídnout jim i něco nového. To se podařilo hned na začátku roku, kdy byl u hlavní budovy knihovny umístěn bibliobox na vracení knih a kdy se začalo s novou úpravou volného výběru knih a CD. Volný výběr knih byl rozšířen, doplněn nábytkem zhotoveným ve stylu ostatního vybavení půjčovny a přehledněji uspořádán. Také zvukové nosiče byly umístěny do nových regálů, které umožňují jejich přehlednější vyhledávání, byť mají poněkud menší kapacitu než regály předchozí.

Snížení příspěvku na provoz vedlo k úpravě celého rozpočtu. Kromě úspor v nákladech na nákup dokumentů, poštovné a ostatní služby bylo nutno přistoupit k úsporám v položce mzdových nákladů. V příjmových položkách se navýšení očekávat nedalo, spíše naopak – instalace biblioboxu umožnila snadnější vracení dokumentů a v důsledku toho znamenala i pokles výnosů z poplatků za překročení výpůjčních lhůt. Aby úspory mzdových nákladů neznamenalou pouhou redukcí pracovních úvazků, přistoupili jsme k rozsáhlejší organizačním změnám. Nutná úsporná opatření přišla totiž v době, kdy jsme se současně snažili zintenzivnit některé knihovnické činnosti. Jednalo se především o posílení revize fondu a nový koncept pracoviště vztahů k veřejnosti zahrnující i marketing služeb. Přesunutím některých pracovníků na jiná pracoviště, úpravou pracovních náplní a transformací některých oddělení vznikla nová organizační struktura (viz dále), která pomohla naše představy naplnit i přes určité snížení úvazků.

Pracoviště public relations bylo vytvořeno jako součást nového oddělení vnějších vztahů a redakce Čtenáře. Úspěšně spolupracuje s ostatními útvary knihovny a výsledky jeho činnosti v roce 2013 lze doložit například více než osmdesáti odkazy na stránce *Psali o nás*, která je součástí webu SVK. Patří k nim i odkaz na videozáznam červnového dílu televizního pořadu Třistatřicetři, v němž byla uveřejněna reportáž o knihovně. Pracoviště PR se v průběhu roku podařilo ve spolupráci s externí grafičkou inovovat logo SVK a vytvořit nový vizuální styl pro materiály prezentující činnost knihovny. V letních měsících zajistilo také vydání sborníku Konference Knihovny současnosti 2013.

Problémy s poruchovými servery byly vyřešeny díky mimořádným investičním prostředkům poskytnutým Středočeským krajem, za něž bylo možné pořídit virtuální server, server pro zálohování, potřebné softwarové vybavení a také kompletně obnovit antivirovou ochranu počítačové sítě. Ke zkvalitnění knihovnických procesů přispěl přechod na vyšší verzi databáze Caché, která je základem knihovního systému ARL, a zpřístupnění digitální knihovny v systému Kramerius verze 4. S přispěním dotace Ministerstva kultury ČR z programu VISK 3 byla novou technikou vybavena také počítačová učebna.

Od počátku roku jsme se snažili najít řešení obtížné situace v plnění regionálních funkcí knihoven Středočeského kraje. Dotace na zajištění regionálních funkcí klesla na minimum za období od roku 2005 a bylo z ní možné uhradit skutečně jen nejzákladnější služby. Doplnění výměnného fondu bylo úplně zastaveno a pověřené knihovny získaly minimální prostředky na zajištění nezbytných činností. Záslouhou radního pro kulturu a památkovou péči Středočeského kraje Ing. Zdeňka Štefka a

díky podpoře dalších radních, zastupitelů a členů Komise pro kulturu a památkovou péči Středočeského kraje se podařilo dlouhodobě nepříznivý vývoj financování regionálních funkcí zvrátit a dosáhnout navýšení dotace o 5 milionů Kč. Z této částky byla v druhé polovině roku obnovena akvizice do výměnného fondu a byly posíleny i ostatní činnosti související s výkonem regionálních funkcí, a to jak v SVK, tak v pověřených knihovnách. Souběžně s jednáním o navýšení dotace byla připravována aktualizace koncepce výkonu regionálních funkcí, která pod názvem *Koncepce regionálních funkcí knihoven ve Středočeském kraji na období 2014–2018* byla v prosinci schválena Radou Středočeského kraje a doporučena ke schválení zastupitelstvem (k tomu došlo 24. 2. 2014).

Dále přetrvával problém s uskladněním knihovního fondu, způsobený především nulovou rezervní kapacitou současných skladů a velkým počtem skladových prostor mimo areál knihovny, z nichž část je v pronájmu a část ve špatném stavu. Uspokojivým řešením by byla výstavba centrálního depozitáře, který by měl dostatečnou kapacitu, byl by v přiměřené vzdálenosti od SVK a byl by ve vlastnictví Středočeského kraje. V závěru roku 2013 byly formou jednoduchých hmotových studií zpracovány dvě varianty pro stavbu takového depozitáře, obě budou předloženy jako součást koncepce skladového hospodářství, jež bude připravena v roce 2014. Akutní nedostatek skladového místa bude prozatím řešen pronájmem dalších prostor v některé z nabízených lokalit v Kladně, což bude ovšem znamenat další zvýšení provozních nákladů.

Pro zaměstnance SVK byla inspirativní společná exkurze do nové Městské knihovny v Děčíně. Přínosná byla také studijní cesta do rakouských a slovinských knihoven, které se zúčastnili dva pracovníci z odboru služeb a s ostatními kolegy se o své zkušenosti podělili formou prezentace.

Do oblasti zahraniční spolupráce spadala návštěva kolegů z partnerské knihovny v polském Opole (Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki w Opolu), jež se uskutečnila 17. až 20. června. Odborný program, který byl pro ně připraven, zahrnoval prohlídku Národní technické knihovny, exkurzi do Městské knihovny v Praze, návštěvu historických prostor pražského Klementina, krátkou prohlídku historického centra Prahy včetně Pražského hradu, exkurzi v Městské knihovně v Novém Strašecí, návštěvu Muzea T. G. M. v Lánech a galerie v Lidicích a samozřejmě také exkurzi SVK v Kladně.

**Z návštěvy kolegů z knihovny v Opole
(Městská knihovna v Praze)**

KNIHOVNICKÉ A INFORMAČNÍ SLUŽBY V ČÍSLECH

Ukazatel	Stav k 31. 12. 2013
Počet registrovaných uživatelů	4545
z toho: z Kladna	2191
ze Středočeského kraje (mimo Kladno)	1677
ostatní	677
z toho: do 15 let	78
studenti středních a vyšších odborných škol	552
studenti vysokých škol	802
důchodci	370
ostatní	2743
Počet neregistrovaných uživatelů	888
Počet návštěvníků	152121
z toho: půjčovna literatury	125037
hudební oddělení	7752
studovna	6204
informační služby a registrace	4294
internet	7053
vzdělávací a kulturní akce	1781
Počet výpůjček	291466
z toho: absenční	274681
prezenční	16785
Počet rezervací	18322
z toho realizované	13163
Meziknihovní služby	30436
Výpůjčky jiným knihovnám	30308
Výpůjčky z jiných knihoven	55
Poskytnuté informace	5038
Počet ústních informačních dotazů	3969
Počet písemných informací	1069
z toho řešerší	540
Akce	103
z toho: lekce informačního vzdělávání	42
počítačové kurzy pro seniory (týdenní)	2
školení, tréninky paměti	11
kurz latiny pro seniory (počet lekcí)	19
Den Středočeského kraje	1
přednášky, křty knih	14
koncerty	2
výstavy	12

STAV KNIHOVNÍHO FONDU SVK

Druh dokumentu	Stav 2012	Přírůstek	Úbytek	Stav 2013
Knihy	568698	11403	20505	559596
Z toho:				
Naučná literatura pro dospělé	335538	7620	10153	333005
Beletrie pro dospělé	159904	2760	8210	154454
<i>Literatura pro dospělé celkem</i>	<i>495442</i>	<i>10380</i>	<i>18363</i>	<i>487459</i>
Naučná literatura pro děti	24439	171	130	24480
Beletrie pro děti	48817	852	2012	47657
<i>Literatura pro děti celkem</i>	<i>73256</i>	<i>1023</i>	<i>2142</i>	<i>72137</i>
Mapy a další kartografické dokumenty	7499	106	122	7483
Ostatní neperiodické dokumenty:	60307	1397	7	61697
Normy	27639	1	0	27640
Hudebniny	7790	124	4	7910
Gramofon.desky	2552	50	0	2602
CD	14076	802	1	14877
Kazety	3943	0	0	3943
Zvukové knihy (MP3+kazety)	2786	346	0	3132
Video+DVD video	696	20	2	714
CD-ROM+DVD-ROM	824	54	0	878
Grafika	1	0	0	1
Neperiodické dokumenty celkem	636504	12906	20634	628776
Seriály (periodické publikace)	30041	5145	66	35120
Fond SVK celkem	666545	18051	20700	663896

STAV VÝMĚNNÉHO FONDU STŘEDOČESKÉHO KRAJE

(pořízeného v rámci regionálních funkcí od roku 2006)

Region	Stav 2012	Přírůstek	Úbytek	Stav 2013
Benešov	27 177	2408	173	29 412
Kladno	42 361	4186	1652	44 895
Kutná Hora	40 264	3894	29	44 129
Mladá Boleslav	36 561	1963	106	38 418
Příbram	30 335	2390	26	32 699
Celkem	176 698	14 841	1986	189 553

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SVK

(platná od března 2013)

1. Útvar ředitele
 - 1.1. Oddělení vnějších vztahů a redakce Čtenáře (VVČ)
 - 1.1.1. Sekretariát ředitele (SEK)
 - 1.2. Oddělení automatizace a IT (IT)
2. Odbor služeb (OS)
 - 2.1. Oddělení půjčovny literatury (PL)
 - 2.1.1. Pracoviště meziknihovnických služeb (MVS)
 - 2.2. Oddělení informační služby a registrace (ISR)
 - 2.3. Oddělení studovny (STU)
3. Odbor doplňování a zpracování fondu (DZF)
 - 3.1. Oddělení doplňování fondu (DF)
 - 3.2. Oddělení zpracování fondu (ZF)
 - 3.3. Oddělení doplňování a zpracování seriálů (SE)
 - 3.4. Oddělení regionální bibliografie (RB)
4. Odbor správy fondu (SF)
 - 4.1. Oddělení správy a ochrany fondu (SOF)
 - 4.2. Oddělení knihařské dílny (KD)
5. Krajské knihovnické centrum (KKC)
 - 5.1. Oddělení krajského centra (RFK)
 - 5.2. Oddělení služeb knihovnám v regionu Kladno (RFR)
6. Technicko-ekonomický odbor (TE)
 - 6.1. Ekonomické a personální oddělení (EP)
 - 6.1.1. Speciální pracoviště
 - 6.2. Oddělení hospodářské správy (HS)

ODBOR SLUŽEB

Odbor služeb byl jedním z útvarů, kde se výrazně projevily organizační změny provedené na počátku roku. Z odboru služeb byly do nově vzniklého oddělení vnějších vztahů a redakce Čtenáře převedeny činnosti týkající se prezentace knihovny, pořádání výstav a přednášek. Nově byla koncipována oddělení studovny a oddělení informační služby a registrace. Byly zkráceny úvazky několika pracovním odboru služeb a odbor byl naopak posílen jednou pracovnící z odboru doplňování a zpracování fondu.

Činnosti jsou organizovány tak, aby se pracovníci mohli vzájemně zastupovat a aby se orientovali v celé problematice služeb. Všichni pracovníci odboru zajišťují práce ve skladech půjčovny a každý den ráno vyhledávají dokumenty objednané po internetu. Oddělení informační služby a registrace se podílí na ukládání vrácených dokumentů do skladu, na řazení knih a CD ve volném výběru a na výdeji a evidenci výpůjček. Pracovnice oddělení studovny získaly více času na práci s fondem seriálů, což se pozitivně projevilo ve zpracování výrazně většího počtu záznamů svazků seriálů v katalogu SVK.

Koncem ledna byl u hlavního vchodu do knihovny umístěn bibliobox, pořízený ještě z finančních prostředků roku 2012. Čtenáři do něj mohou vracet knihy mimo otevírací dobu knihovny, případně i při náhlém uzavření knihovny např. z důvodu technické poruchy počítačové sítě. Instalace biblioboxu přispěla k lepšímu dodržování výpůjčních lhůt – uživatelé nejsou vázáni na otevírací dobu, zároveň nemohou provozní dobu používat jako argument při opožděném vracení výpůjček.

Nečekaným problémem se ukázala zvýšená vlhkost v biblioboxu v zimním období a v deštivém počasí. Dochází k vlhnutí zejména nových knih, takže je nutné je před uložením do fondu nechat vyschnout. Závadu se zatím nepodařilo uspokojivě vyřešit ani po konzultaci s dodavatelem biblioboxu a po umístění pohlcovačů vlhkosti. Jiný problém, rychlé zaplňování biblioboxu způsobené mimo jiné tím, že jej čtenáři začali považovat za prostředek k předání knižních darů, se podařilo eliminovat vylepením informační cedule a častějším vybíráním knih ve dnech, kdy je zavřeno.

V březnu byly otevřeny nové prostory ve volném výběru, vybavené nábytkem stylově odpovídajícím vybavení v ostatních prostorách půjčovny. Beletrie byla přesunuta do společné místnosti se zvukovými nosiči (CD) a oddělení naučné literatury bylo rozšířeno. Vyhledávání knih ve volném výběru usnadnil nový způsob jejich značení a řazení – u beletrie podle dvou prvních písmen příjmení autora, u odborné literatury vzestupně podle signatur, tedy v podstatě chronologicky, jak byly knihy získány do fondu. Výběr CD byl zpřehledněn jejich uložením do regálů obdobných těm, jaké se používají v obchodech. S ohledem na prostorové možnosti SVK obsahuje volný výběr pouze novinky knih a CD pořízené přibližně za poslední rok, nicméně i tak jeho uspořádání vyžaduje pravidelnou

kontrolu a péči ze strany knihovníků. Komfort uživatelů zvyšuje možnost objednávat si po internetu knihy a CD nejen ze skladů, ale i z volného výběru – služba, která není v jiných knihovnách obvyklá.

Volný výběr CD a beletrie

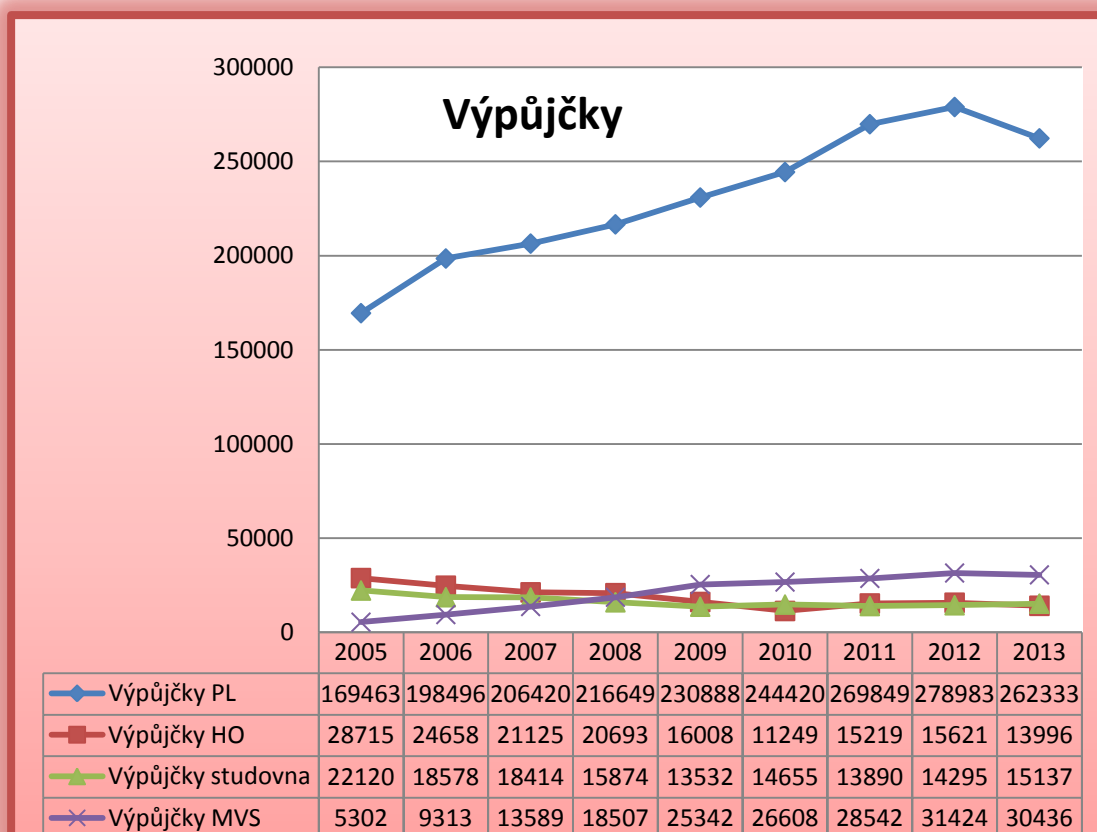
Výpůjční služby

V roce 2013 měla SVK 4 545 registrovaných uživatelů. Údaj je srovnatelný s rokem 2012, kdy bylo registrováno 4 461 uživatelů. Údaje uváděné v minulých letech (např. v roce 2012 počet 6 501 registrovaných uživatelů) je třeba korigovat s ohledem na to, že nebyly vypočítány podle standardní metodiky.

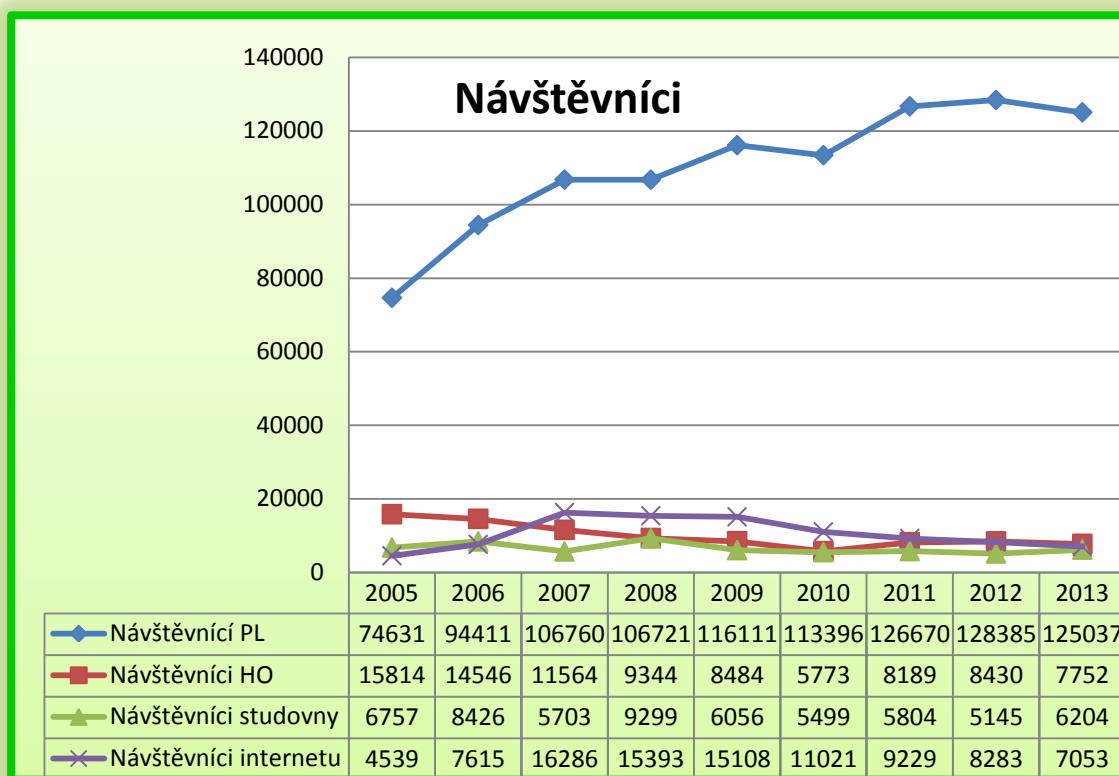
Za rok 2013 bylo poskytnuto 291 466 výpůjček (o 8 257 méně než v roce 2012). Knihovnu navštívilo 150 340 návštěvníků, kteří využili knihovní a informační služby, a dalších 1 781 účastníků kulturních akcí. Celkový počet návštěvníků SVK za rok 2013 byl tedy 151 121 (o 1 382 méně než v roce 2012).

Opět jako v předchozích letech byl velký zájem o meziknihovní služby, především o výpůjčky dokumentů z fondu SVK. Za rok 2013 bylo z fondu SVK poskytnuto uživatelům jiných knihoven v České republice 30 436 výpůjček (o 988 méně než v roce 2012). SVK je tak krajskou knihovnou s největším počtem meziknihovních výpůjček. Pozitivně se přitom projevuje kvalitní knihovní fond SVK a rychlé reagování na požadavky. Z ekonomických důvodů jsou knihovnám fakturovány náklady za poštovné, a to přesně podle ceny jednotlivých zásilek. Ani to však nezpůsobuje pokles zájmu, zřejmě proto, že při velkém počtu výpůjček a hromadných zásilkách jsou náklady na poštovné za jednu výpůjčku poměrně příznivé (v roce 2013 byly celkové náklady na poštovné asi 255 tis. Kč, což při počtu přibližně 30 tis. meziknihovních výpůjček představuje 8,50 Kč na jednu výpůjčku).

Vývoj počtu výpůjček za roky 2005 až 2013

Vývoj počtu návštěvníků pracovišť odboru služeb za roky 2005 až 2013

SVK se systematicky zaměřuje na vymáhání výpůjček, u nichž je výrazně překročena výpůjční lhůta. Uživatelé jsou upomínáni prostřednictvím advokátní kanceláře, která také napomáhá při soudním vymáhání nevrácených dokumentů a poplatků z prodlení. Po konzultaci s právníky byl upraven algoritmus na výpočet poplatků za nedodržení výpůjční lhůty, a to tak, že po uplynutí 200 dnů od předpokládaného data návratu se napočítávání poplatků zastaví. Poplatek z prodlení za jednu nevrácenou knihu tak může dosáhnout nejvýše 1 000 Kč, při maximálním počtu 15 vypůjčených knih tedy 15 000 Kč.

Informační služby a vzdělávání uživatelů

Počet informací poskytnutých ústně nebo písemnou formou se oproti roku 2012 zvýšil o 720 na celkový počet 5 038 zodpovězených dotazů nebo zpracovaných odpovědí, z toho bylo 540 řešených. Ve studovně a v oddělení informační služby a registrace bylo pro uživatele zpracováno 11 253 tiskových rozmnoženin (kopií) z dokumentů z knihovního fondu a tisků z elektronických zdrojů (asi o 1 500 více než v roce 2012). Dle očekávání opět poklesl zájem o využívání internetu v knihovně – vývoj udává tabulka a graf návštěvnosti.

Uživatelé měli buď v knihovně nebo prostřednictvím online katalogu k dispozici přístup do databází Academic Search Complete společnosti EBSCO, od srpna také do databází Business Source Complete téže společnosti. Obdobně měli zajištěn přístup do elektronické verze zahraničních a domácích periodických publikací v rámci služby LibraryPressDisplay. Na počítačích v knihovně pak mohli využívat další licencované informační zdroje jako právní systém Codexis, ČSN online, mediální archiv MediaSearch a od září místo něj databázi českých médií ANOPRESS ON-LINE. Po omezenou dobu byl

poskytnut zkušební přístup například do databází MasterFILE Premier, eBook Public Library Collection, A - to - Z nebo ProQuest Research Library.

V rámci vzdělávacích programů pro uživatele se uskutečnily dva týdenní kurzy výuky základů práce s počítačem určené pro zájemce od 55 let věku. Každý z kurzů absolvovalo 10 účastníků. Během *Národního týdne trénování paměti* v březnu byly nabídnuty přednášky *Paměť a mnemotechniky* a *Paměť a studium jazyka*, kterých se zúčastnilo 25 zájemců. V průběhu roku se pak uskutečnily tři cykly tréninků paměti (55 účastníků). Slabý zájem byl o kurzy zaměřené na vyhledávání v katalogu SVK, na ukázkou licencovaných databází přístupných v knihovně a na vlastní databáze vytvářené knihovnou a zaměřené na informace o Středočeském kraji. Snahou bylo vytvořit cyklus těchto kurzů nazvaný *Virtuální toulky*, ovšem otázkou je, jak pokračovat dál, aby kurzy vzbudily více pozornosti.

Větší zájem byl o dva semináře věnované práci s informačními zdroji Academic Search Complete společnosti EBSCO a tradičně také o výuku Latiny, která probíhala během celého roku a navazovala na kurzy z předchozích let. Pro studenty a žáky škol se v průběhu roku uskutečnilo 42 lekcí informačního vzdělávání (celkem 776 účastníků). V *Březnu, měsíci čtenářů*, byla připravena již tradiční soutěž *Touláme se po stránkách knih*, tentokrát zaměřená na českou literaturu z období romantismu.

V roce 2013 byla zahájena spolupráce s Domovem pro seniory Centrin v Unhošti. Senioři navštívili knihovnu a zúčastnili se kurzu trénování paměti.

Pro vzdělávací činnost knihovny byla významná renovace učebny. Kromě obnovy výpočetní techniky (o níž se zmiňujeme v kapitole Oddělení automatizace a IT) zahrnovala také úpravu prostor, včetně vymalování s využitím vizuálního stylu knihovny.

Počítačová učebna

ODBOR DOPLŇOVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ FONDU

V důsledku organizačních změn se na počátku roku snížil počet zaměstnanců v odboru o 2 pracovnice (1,6 úvazku). Pracovní poměr ukončila pracovnice z oddělení regionální bibliografie (1 úvazek) a jedna pracovnice z oddělení zpracování fondu (0,6 úvazku) přešla do odboru služeb.

Doplňování knihovního fondu

V roce 2013 bylo do fondu SVK získáno 12 906 knihovních jednotek neperiodických dokumentů, z toho 11 509 knih a kartografických dokumentů. Knihy představovaly asi 88 % přírůstku neperiodických dokumentů, přičemž 59 % spadalo na odbornou literaturu, 21 % na beletrii a 8 % na literaturu pro děti a mládež. Celkový přírůstek neperiodických dokumentů byl o 600 knihovních jednotek nižší než v roce 2012.

Přírůstky byly v největší míře získány nákupem, z menší části jako povinné výtisky nebo dary. Na nákup neperiodických dokumentů byla z rozpočtu roku 2013 přidělena částka 2 620 000 Kč, z toho bylo vyčerpáno 2 587 354,38 Kč. Nákup byl zajišťován prostřednictvím standardních distribučních firem a osvědčených knihkupectví. Díky tomu bylo dosaženo průměrné slevy 22 % z ceny knih.

Mezi významné dary patřila osobní knihovna z pozůstalosti kladenského nakladatele Jaroslava Šnajdra, kterou SVK získala od Šnajdrovy rodiny. Knihy z tohoto daru však budou teprve postupně evidovány a zpracovány a bude z nich vytvořen samostatný fond Knihovna Jaroslava Šnajdra s badatelnou.

Knihovna Jaroslava Šnajdra s badatelnou

Jmenné a věcné zpracování neperiodických dokumentů

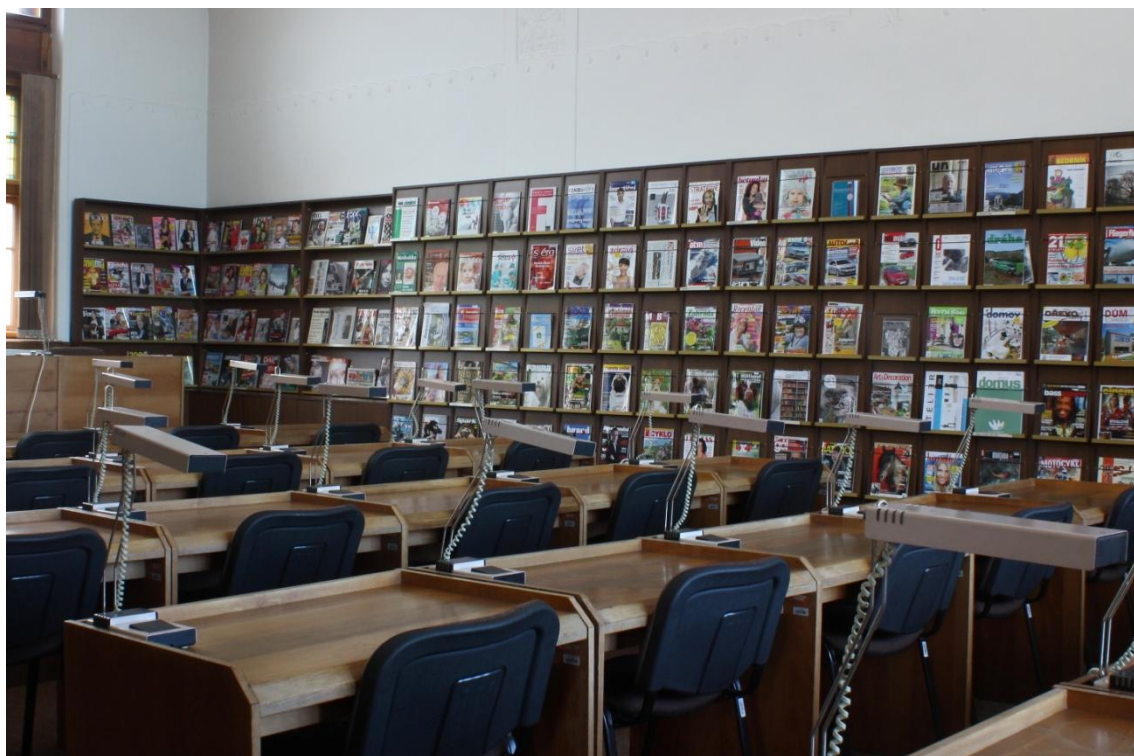
V návaznosti na evidenci dokumentů jsou v knihovním systému ARL zpracovávány katalogizační záznamy, které jsou hned dostupné uživatelům v elektronickém katalogu IPAC. Uplatňování katalogizačních pravidel a standardizovaného formátu MARC 21 umožňuje využívat v maximální míře kooperativní katalogizaci, tedy přebírat záznamy zpracované v jiných knihovnách a naopak nabízet záznamy vlastní.

Během roku 2013 bylo v katalogu vytvořeno asi 13 tisíc nových záznamů neperiodických dokumentů. Pravidelně jednou týdně byly zasílány jak nově vytvořené, tak některé starší, aktualizované záznamy do Souborného katalogu ČR. Celkem jich bylo odesláno 16 605, což bylo 6 163 více než v roce 2012.

Souběžně se jmenným a věcným popisem dokumentů probíhala aktualizace jmenných a věcných autorit, přičemž záznamy personálních, korporativních a geografických autorit byly průběžně harmonizovány se záznamy národních autorit přístupných na serveru Národní knihovny ČR. Oddělení zpracování fondu provádělo balení a technické vybavení dokumentů, tisk seznamu novinek a podílelo se také na dalších činnostech, zejména na novém uspořádání volného výběru a na revizi knihovního fondu.

Doplňování a zpracování seriálů

Fond seriálů je z naprosté většiny vytvářen příjmem povinných výtisků od vydavatelů z celé České republiky. V roce 2013 bylo evidováno 3 594 titulů časopisů, novin, sborníků a dalších periodických publikací, z toho jen 92 titulů bylo získáno nákupem.

Ve volném výběru ve studovně je vystavena jen malá část z obsáhlého fondu seriálů

Mezi nakupované tituly patří zahraniční časopisy, které se pořizují v úzkém výběru s ohledem na dlouhodobý zájem uživatelů. Nově k nim přibyl slovenský společenský týdeník *Plus 7 dní*. V rámci zahraniční výměny s Krajskou veřejnou knihovnou v Opole byl po celý rok čtenářům k dispozici polský týdeník *Przekrój*.

V roce 2013 bylo zaevidováno 5 145 knihovních jednotek seriálů. Tento přírůstek je tvořen jednak svazky ukončených ročníků aktuálně vydávaných seriálů, jednak evidencí svazků starších seriálů v rámci retrospektivního zpracování. Při evidenci a zpracování svazků seriálů dobře spolupracovalo oddělení doplňování a zpracování seriálů s oddělením studovny z odboru služeb, což se projevilo zintenzivněním této činnosti oproti předchozím rokům – zpracováno bylo o 1 897 záznamů více než v roce 2012.

Obdobně jako u neperiodických dokumentů, také u seriálů je při jmenném a věcném zpracování využívána kooperativní katalogizace a import záznamů hlavně ze Souborného katalogu ČR. Naopak do záznamů v Souborném katalogu ČR jsou doplňovány údaje o vlastnictví dokumentu – sigla SVK a roky odběru.

Regionální bibliografie a faktografie

Oddělení regionální bibliografie pokračovalo v excerpce seriálů a tvorbě článkové bibliografie. Celkem bylo excerpováno 247 titulů, z toho 17 titulů odborných seriálů s celostátní působností. Záznamy ze 47 titulů byly zasílány do databáze ANL spravované Národní knihovnou ČR.

Pokračovalo doplňování a aktualizace databáze osobností, památek a místopisu Středočeského kraje, která je jako součást elektronického katalogu volně dostupná na webu SVK. Využijí ji všichni zájemci o historii, významné osobnosti i zajímavosti největšího kraje České republiky. Díky odkazům do katalogu a článkové bibliografie poslouží také k rychlému vyhledání potřebných dokumentů, které si uživatel může vypůjčit z fondu SVK. Součástí systému regionálních informací je souborná databáze obsahující záznamy dokumentů nejen z fondu SVK, ale i dalších středočeských knihoven.

Oddělení se podílelo na realizaci celostátního projektu *Obohacení záznamů článků zobrazených v ANL o vybraná jmenná a věcná metadata*, jehož cílem bylo rozšíření databáze ANL spravované Národní

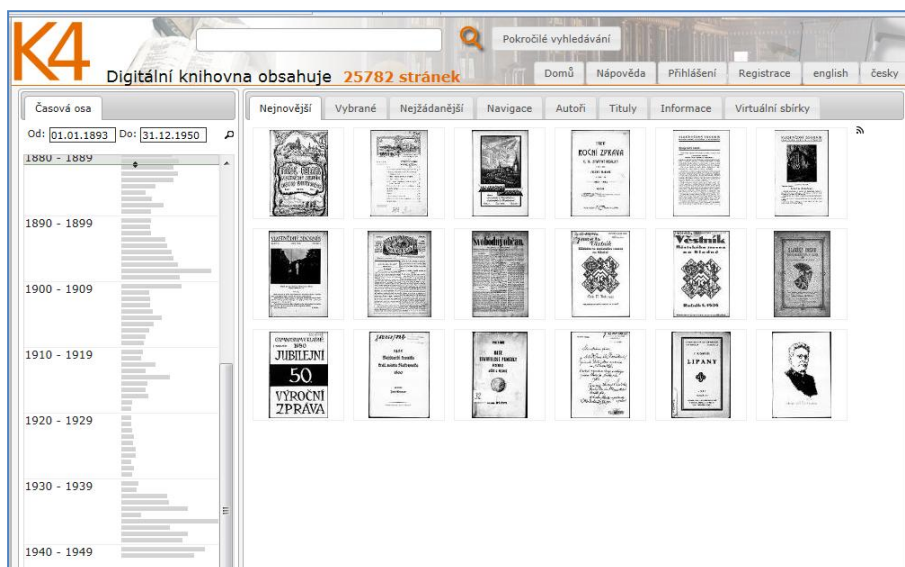
knihovnou i o záznamy článků z neregionálních periodik, a spolupracovalo na projektu Národní knihovny ČR zaměřeném na vytváření a ověřování technologií pro zpracování metadata na úrovni analytického popisu při digitalizaci seriálů.

V dubnu 2013 se bibliografové a správci regionálních fondů ze středočeských knihoven sešli na společné poradě v Městské knihovně v Čáslavi. Na tomto již tradičním setkání, pořádaném jednou za dva roky, se podělili o své zkušenosti a informovali se o dalším směřování bibliografické práce v českých knihovnách.

Vedoucí odboru doplňování a zpracování PhDr. Eva Wróblewská na poradě bibliografů v Městské knihovně v Čáslavi

Digitalizace fondu SVK

V průběhu roku 2013 byly dosud zpracované digitální kopie dokumentů z fondu SVK zpřístupněny v systému Kramerius verze 4. Přejít na vyšší verzi byl předpokladem pro další rozvoj digitální knihovny a pro zpřístupnění dalších knih a časopisů, jejichž digitalizace probíhá v rámci projektu Rozvoj eGovernmentu Středočeského kraje.

Úvodní stránka digitální knihovny Kramerius 4

Realizace projektu Rozvoj eGovernmentu Středočeského kraje začala v roce 2013 po výběrovém řízení na dodavatelskou firmu, zajišťující kompletní práce související s digitalizací. Řešitelem projektu je Středočeský kraj, dodavatelem firma Konica Minolta a subdodavatelem firma Scanservice a. s. SVK má uzavřenou smlouvu se Středočeským krajem o spolupráci na tomto projektu. Na základě požadavků řešitelů připravili pracovníci SVK dokumenty z knihovního fondu, které byly předány k digitalizaci, podíleli se na výběru dalších vhodných dokumentů a na přípravě podkladů pro zpracovatelskou firmu. Důležitou součástí přípravných prací byla kontrola a aktualizace katalogizačních záznamů dokumentů určených k digitalizaci, neboť záznamy z katalogu SVK jsou důležitým podkladem, respektive bezprostředním zdrojem pro tvorbu metadat.

Knihy z Knihovny Jaroslava Šnajdra určené k digitalizaci

ODBOR SPRÁVY FONDU

Také odbor správy fondu zasáhly personální změny, které částečně souvisely se změnami organizačními, částečně byly způsobeny osobními důvody – odchodem pracovníka knihařské dílny do důchodu.

Správa a ochrana fondu

SVK se dlouhodobě potýká s problémem nedostatečné kapacity skladů, který je provizorně řešen pronájmem prostor na různých místech Kladna. V roce 2013 byl knihovní fond uložen v těchto lokalitách:

- Sklad v hlavní budově knihovny Gen. Klapálka 1641 a v přilehlých objektech
- Sklad v objektu SVK v Železárenské ul., čp. 1566
- Sklad v bývalé škole v městské části Dříň (objekt ve vlastnictví Středočeského kraje)
- Sklad v Ocelárenské ul., čp. 1777 (pronájem)
- Sklad „Harlekýn“ v ul. Čs. armády, čp. 3235 (pronájem)
- Sklad na náměstí Sítná, čp. 3106 (pronájem)

Roztříštěnost fondu do velkého množství skladů různě vzdálených od knihovny, z části v pronajatých prostorách, klade velké nároky na práci s knihovním fondem, komplikuje jeho zpřístupnění uživatelům i jeho ochranu, je neefektivní a finančně náročné. V průběhu roku byl se situací skladového hospodářství seznámen radní pro kulturu a památkovou péči Ing. Zdeněk Štefek a byly mu předloženy některé varianty, jak situaci řešit. Za optimální způsob řešení považujeme výstavbu centrálního depozitáře, který by byl v přiměřené vzdálenosti od knihovny, byl by v majetku Středočeského kraje a poskytl by dostatečnou kapacitu a potřebné podmínky pro bezpečné uložení knihovního fondu. Jako vhodné lokality se jeví buď pozemek u objektu SVK v Železárenské ulici (pozemek ve vlastnictví Středočeského kraje s možností rozšířit jej o sousední pozemek, který je ve vlastnictví Města Kladna), nebo pozemek mezi Ocelárenskou a Divadelní ulicí v bezprostřední blízkosti SVK (majitel jej nabízí SVK včetně možnosti výstavby depozitáře). Možnost stavby depozitáře na těchto lokalitách byla konzultována s hlavním architektem Města Kladna a pro obě varianty byly vypracovány hmotové studie, které jsou podkladem pro odhad nákladů na stavbu a velikosti skladových prostor. Zpracované materiály budou součástí koncepce skladového hospodářství, kterou SVK připravuje.

Bez ohledu na zpracovávanou koncepci bylo nutno v závěru roku 2013 začít hledat další vhodné prostory k pronájmu, neboť kapacita stávajících skladů se beze zbytku vyčerpala. Prostory budou vybrány a pronajaty v první polovině roku 2014.

K malému odlehčení skladů přispělo rozšíření volného výběru a přemístění beletrie ve volném výběru do nových regálů. Přesto byl sklad č. 020 v hlavní budově, do něhož jsou ukládány přírůstky nejnovější literatury, na začátku roku 2013 zcela zaplněn. Část fondu byla proto přestěhována do depozitáře na Sítné. První část dokumentů byla přestěhována do 24. dubna, avšak do konce června byla vytvořena rezerva zaplněna. Stěhování pokračovalo v září a říjnu. Během roku bylo přesunuto 19 414 dokumentů, přitom byla provedena aktualizace této části fondu, 3 166 multiplicitních dokumentů bylo vyřazeno a nabídnuto jiným knihovnám.

V srpnu byla podána žádost na Ministerstvo kultury ČR o povolení vyřadit dokumenty z konzervačního fondu. Jednalo se o 67 titulů městských a obecních zpravodajů vydaných mimo území Středočeského kraje, u nichž bylo poslední číslo dodáno naposledy v roce 2012 a z nichž je většina zveřejňována na webových stránkách měst a obcí. Na konci září byla žádost kladně vyřízena. Vyřazené dokumenty byly dle knihovního zákona nabídnuty Národní knihovně, která si z nabídky 20 titulů vybrala.

V depozitáři Harlekýn byla dokončena aktualizace naučné literatury z bývalých poboček SVK, cca 2 600 knihovních jednotek bylo vyřazeno a nabídnuto jiným knihovnám. Dalších 11 689 knihovních jednotek bylo vyřazeno z fondu zapůjčeného Městské knihovně Kladno. Jednalo se o opotřebované a poškozené dokumenty z dětského oddělení a z pobočky Zámek, tedy z pracovišť, která budou přestěhována do nově otevřených prostor Městské knihovny Kladno na Sítné.

Celkem bylo v roce 2013 vyřazeno 20 700 knihovních jednotek, z toho 7 631 multiplikátů, které prošly podle knihovního zákona nabídkovou povinností, 12 750 poškozených dokumentů, 319 uhrazených ztrát. Knihovnamí bylo v rámci nabídkové povinnosti odkoupeno 2 188 vyřazených dokumentů.

V dubnu byla zahájena revize fondu ve skladu č. 100 v areálu knihovny. Revizi předcházela úprava editačního formuláře v klientu knihovního systému ARL, aby při revizi mohly být operativně aktualizovány údaje v elektronickém katalogu. Revizí prošlo 11 610 knihovních jednotek, současně byly zkontrolovány záznamy v ručně psaném přírůstkovém seznamu.

V depozitáři Dřív probíhalo od 22. 8. do 29. 11. ošetření regionálních deníků zasažených plísní. Zásah provedl konzervátor Sládečkova vlastivědného muzea Kladno. Ošetřené svazky deníků zůstaly zatím pro uživatele nepřístupné a čekají na přestěhování do náhradních prostor.

Knihářská dílna

Přes personální změny, ke kterým v dubnu v oddělení došlo, byla zajištěna plynulá ambulantní oprava dokumentů a výroba desek pro ukládání novin a časopisů. K získání zkušeností přispěla krátká stáž nové knihařky v knihařské dílně JVK v Českých Budějovicích, která se uskutečnila od 3. do 6. června.

Přehled činnosti knihařské dílny

Ambulantní opravy knihovního fondu		Výroba desek na seriály	
Vazba	Počet dokumentů	Desky	Počet
pevná celoplátěná	322	karton 0,2, bez hřbetu	3 674
Brožovaná	651	karton 0,2, se hřbetem	25
s kanálky	0	karton 0,3 (velký formát) se hřbetem	193
Kroužková	2		
CELKEM	975	CELKEM	3 892

Bylo upraveno 105 archivních boxů na drobné tisky a vyrobeno 375 ks rozřadovačů do volného výběru CD.

Formou externí zakázky byla zajištěna vazba vybraných titulů regionálních seriálů (celkem 62 svazků z 19 titulů) a některých dalších periodik (celkem 132 svazků z 10 titulů). Knihovna využívala služeb Agentury M, spol. s r. o., která zajistila odvoz i dovoz zakázek zdarma. Kvalita odvedené práce je na velmi dobré úrovni.

Svázané seriály

Sklad regionálních seriálů

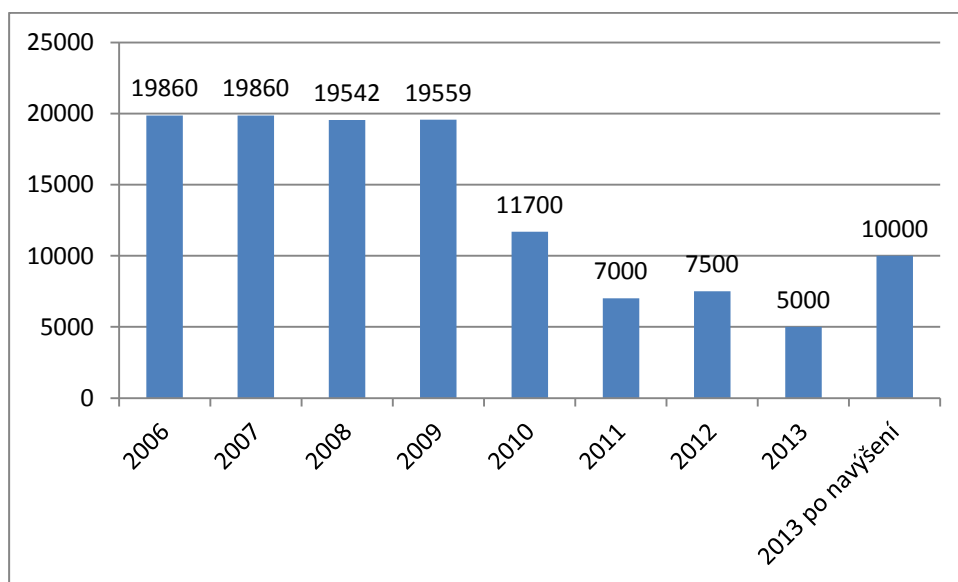
KRAJSKÉ KNIHOVNICKÉ CENTRUM

Odbor Krajské knihovnické centrum zajišťuje plnění regionálních funkcí knihoven, tedy podporu a pomoc menším knihovnám ve Středočeském kraji. Tato podpora zahrnuje poradenskou a konzultační činnost, metodické vedení, vzdělávání knihovníků, semináře, porady, nákup a zpracování knih do výměnného fondu a půjčování knih z výměnného fondu knihovnám. Spolu s SVK se na plnění regionálních funkcí podílejí čtyři další, tzv. pověřené knihovny: Městská knihovna Benešov, Knihovna města Mladá Boleslav, Městská knihovna Kutná Hora a Knihovna Jana Drdy Příbram.

Činnost odboru byla ovlivněna snížením dotace na plnění regionálních funkcí, k němuž došlo na počátku roku 2013, a to na pouhých 5 mil. Kč. V důsledku toho bylo nutno provést organizační a personální změny, pozastavit doplňování výměnného fondu a omezit služby. Současně bylo intenzivně jednáno o tom, jak nepříznivý vývoj financování regionálních funkcí zastavit a zvrátit.

Osloveni byli zastupitelé Středočeského kraje, informační dopis byl zaslán do datových schránek obecních a městských úřadů, kde je podpora v rámci regionálních funkcí přímo využívána, s problematikou byli seznámeni také členové Komise pro kulturu a památkovou péči Středočeského kraje. Velký zájem o zlepšení situace měl radní pro kulturu a památkovou péči Ing. Zdeněk Štefek. Díky němu a díky podpoře kulturní komise schválila v květnu Rada kraje a v červnu také Zastupitelstvo Středočeského kraje navýšení dotace o dalších 5 mil. Kč.

Vývoj financování regionálních funkcí v letech 2006 až 2013 (v tis. Kč)

Po navýšení dotace bylo možné v druhém pololetí opět personálně posílit pracoviště zajišťující výkon regionálních funkcí, obnovit nákup dokumentů do výměnného fondu a rozšířit nabídku služeb. Současně s tím byl připraven návrh aktualizované koncepce regionálních funkcí, který byl pod názvem *Koncepce regionálních funkcí knihoven ve Středočeském kraji na období 2014–2018* schválen 16. prosince Radou kraje a začátkem roku 2014 také Zastupitelstvem.

Krajská činnost

Do Výměnného fondu Středočeského kraje bylo v roce 2013 zakoupeno 14 841 nových knih, z toho naprostá většina byla pořízena po navýšení dotace ve 2. pololetí. Celková finanční částka na nákup dokumentů činila 3 mil. Kč a byla bezezbytku vyčerpána.

V rámci vzdělávání knihovníků se uskutečnily níže uvedené akce. Jako podklad při jejich plánování slouží malá dotazníková šetření prováděná po skončení každé akce. Využívány byly především zaměstnanci profesionálních knihoven.

Semináře

- Nové informační technologie + Benchmarking, 21. 3. v Praze (součást porady profesionálních knihoven), PhDr. Vít Richter, 30 posluchačů
- Rukodělný seminář pro pracovníky dětských oddělení, 18. 4. v Kutné Hoře, Kateřina Dolejší, 12 posluchačů
- Informační vzdělávání v knihovnách, 22. 5. ve studovně SVK Kladno, Mgr. Lenka Navrátilová, 18 posluchačů

- E-čtečky a e-knihy, 5. 11. v MěK Kutná Hora (součást regionální porady), Jana Poláčková z SVK, 19 posluchačů
- Rukodělný seminář v LABYRINTU, 6. 11. v SVČ Labyrint Kladno, lektorky SVČ, 7 posluchačů
- Neformální setkání knihovníků SK v Městské knihovně Lysá nad Labem, 12. 11., krátké prezentace účastníků, 24 posluchačů
- Rukodělný seminář pro pracovníky dětských oddělení, 14. 11. v Kutné Hoře, Kateřina Dolejší, 20 posluchačů
- LANIUS, program Clavius – novinky firmy a dotazy k programu Clavius, 25. 11. v Praze (KÚ SK), Alena Justinová a Ondřej Široký, 23 posluchačů

Přednášky

- Google+ a jeho nástroje, 10. 4. v Praze (KÚ SK), Mgr. Anna Nováková, 22 posluchačů
- Novinky v české literatuře, 24. 4. v MěK Benešov, Mgr. Marta Ljubková, 22 posluchačů
- Současná britská literatura, 6. 5. v MěK Praha, PhDr. Richard Olehla, 28 posluchačů
- Práce s digitální fotografií, 23. 5. v KJD Příbram, Mgr. Anna Nováková, 20 posluchačů
- Práce s tabulkami, 12. 9. v KJD Příbram, Mgr. Anna Nováková, 25 posluchačů
- Současná japonská literatura, 30. 10. v KMMB, PhDr. Martin Tírala, 16 posluchačů
- Šablony webu pro obecní knihovnu, 12. 11. v KJD Příbram, Mgr. Anna Nováková, 11 posluchačů
- Literatura pro děti a mládež, 19. 11. v Praze, PhDr. Jana Čeňková, 27 posluchačů
- Současná americká literatura, 2. 12. v MěK Praha, PhDr. Richard Olehla, 21 posluchačů

Kurzy počítačové gramotnosti (s příspěvím dotace z programu VISK2 Ministerstva kultury ČR)

- Google nejen vyhledavač – jednodenní kurz 17. 4. v PC učebně SVK, Mgr. Anna Nováková, 12 posluchačů
- Práce s digitální fotografií – jednodenní kurz 24. 4. v PC učebně SVK, Mgr. Anna Nováková, 11 posluchačů
- Práce s tabulkami – MS Excel – dvoudenní kurz 21. a 28. 5. v PC učebně SVK, Mgr. Anna Nováková, 10 posluchačů
- Práce s digitální fotografií – jednodenní kurz 4. 9. v PC učebně MěK Benešov, Mgr. Anna Nováková, 10 posluchačů
- Google nejen vyhledavač – jednodenní kurz 11. 9. v PC učebně KMMB, Mgr. Anna Nováková, 7 posluchačů

V SVK v Kladně byl uspořádán Kurz knihovnického minima, kterého se zúčastnilo 8 posluchačů, z toho 3 z malých obecních a 2 ze specializovaných knihoven. Výuka byla rozložena do 20 hodin v pěti dnech. Všechny přednášky lektorsky zajistili pracovníci SVK.

K seznámení knihovníků s *Koncepcí rozvoje knihoven ČR na léta 2011–2015* a s postupem jejího naplňování byla využita nabídka Městské knihovny v Praze. Přednášku jejího ředitele RNDr. Tomáše Řeháka, uspořádanou 9. 10. v rámci akce *Roadshow Quo vadis, knihovno?*, vyslechlo 33 účastníků ze všech větších středočeských knihoven.

Ředitelé a vedoucí profesionálních knihoven se sešli na společné poradě 21. 3., porady ředitelů a metodiků knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí se konaly 18. 1., 28. 1. a 20. 8.

K 28. 3. 2013 byl ukončen projekt internetizace knihoven zajišťující podporu v připojování k internetu. Až na několik výjimek nejsou známy problémy spojené s ukončením tohoto programu.

Pracovníci Krajského knihovnického centra uskutečnili 43 metodických návštěv v profesionálních knihovnách Středočeského kraje. Pro profesionální knihovny bylo vytvořeno 19 souborů z výměnného fondu, které obsahovaly 736 knih. Do pěti knihoven byla zprostředkována (včetně zajištění přepravy) výpůjčka výstavy *Do Anglie s Karlem Čapkem* z Památníku Karla Čapka ve Strži.

Dne 2. října proběhlo v SVK v Kladně vyhlášení výsledků soutěže Středočeský Kramerius o nejlepší knihovníky z neprofesionálních knihoven, a to z každého z pěti regionů, který je v působnosti jednotlivých pověřených knihoven. Ocenění z rukou radního pro kulturu Ing. Zdeňka Štefka a předsedy Komise pro kulturu a památkovou péči

Středočeského kraje Pavla Volfa převzaly Anna Podobská z Místní knihovny v Březně, Alexandra Jeriová z Obecní knihovny v Mukařově, Venuše Rudolfová z Obecní knihovny ve Stašově, Martina Kamenářová z Místní lidové knihovny v Malešově a Věra Přibyllová z Místní knihovny v Braškově.

Činnost pro region v působnosti SVK v Kladně

SVK zajišťuje služby pro knihovny v jednom z pěti regionů, na něž je Středočeský kraj při plnění regionálních funkcí knihoven rozdělen. V roce 2013 uskutečnili pracovníci oddělení regionálních služeb Krajského knihovnického centra celkem 337 metodických návštěv, z toho 43 v profesionálních knihovnách, 237 v neprofesionálních knihovnách a 57 u zřizovatelů knihoven. Kromě běžné konzultační a poradenské činnosti poskytli komplexní metodickou pomoc při založení, obnově provozu a registraci knihoven v Chržíně, Olešné, Tursku a Šlapanicích. Pomoc při aktualizaci a revizi knihovního fondu byla poskytnuta např. knihovnám v Hostivici, Slabcích, Smečně, Hořeševicích, Makotřasech, Stochově, Hýskově či Vinařicích.

Knihovnám bylo zapůjčeno 46 992 knih v 616 výměnných souborech. Při zajišťování regionálních funkcí bylo v obsluhovaném regionu ujetu celkem 2 429 km.

ODDĚLENÍ AUTOMATIZACE A IT

Oddělení automatizace a IT zajišťuje chod a rozvoj informačních a komunikačních technologií v SVK, spravuje hardwarové a softwarové vybavení a zabezpečuje chod počítačové sítě. Do činnosti oddělení spadá také práce systémového knihovníka, tedy správa automatizovaného knihovnického systému Advanced Rapid Library (ARL), jeho údržba a zpracovávání výstupů nebo hromadných úprav dat podle požadavků uživatelů. Systémový knihovník zajišťuje komunikaci mezi firmou Cosmotron Bohemia, která je dodavatelem knihovního systému, a knihovnou, podílí se na analýze připomínek a jejich možného řešení, a tím i na vývoji systému.

Správa počítačové sítě

Hlavní akcí v prvním pololetí roku byla obnova zastaralých a poruchových serverů a dalších komponentů počítačové sítě. Předcházelo tomu zpracování podrobné zprávy o stavu výpočetní techniky s návrhem řešení (*Inovace serverové části ICT ve Středočeské vědecké knihovně v Kladně a řešení zabezpečení počítačové sítě*), na jejímž základě byly Radou kraje schváleny potřebné investiční prostředky a která byla také podkladem k zadání výběrového řízení na dodavatelskou firmu.

Cenově nejvýhodnější nabídka, která splnila požadavky uvedené v zadání, byla od firmy Xanadu a.s. a představovala zakázku celkem za 1 195 952 Kč včetně DPH. Dodávka zahrnovala tyto produkty:

- dva servery Dell PowerEdge R720XD (server pro vizualizaci a server pro zálohování)
- dvě UPS, rack a příslušenství
- software pro virtualizaci na platformě Windows
- software pro zálohování na platformě Windows
- komplexní antivirové řešení Symantec

Od června do září byly na virtuální servery převedeny všechny aplikace z původních serverů a byly nainstalovány všechny komponenty antivirového a antispamového systému Symantec, který nahradil dosud užívaný antivirový program Kaspersky, jehož licence vypršela k 1. 6. 2013. Součástí inovace ICT byl i nákup nového hardwarového firewallu.

Servery Dell

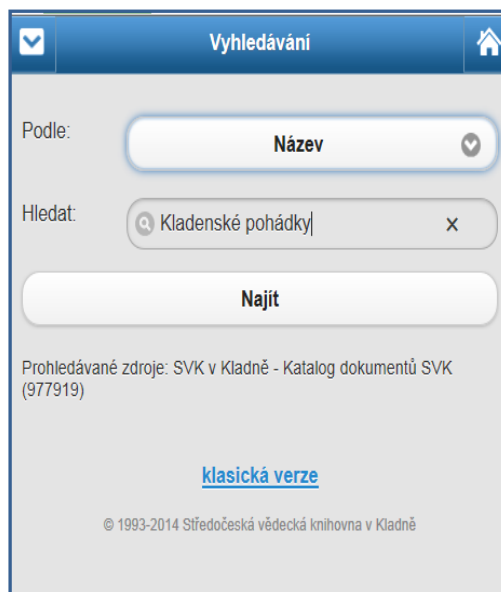

V září 2013 byl obnoven veškerý hardware i software v počítačové učebně. Z programu VISK3 byla SVK na základě žádosti *Modernizace školicího centra ve Středočeské vědecké knihovně v Kladně* poskytnuta dotace ve výši 165 000 Kč. Celkové náklady projektu byly 256 000 Kč a inovace zahrnovala 14 osobních počítačů a monitorů, černobílou laserovou tiskárnu, diaprojektor a dva 8 portové switche.

Správa programového vybavení

Po zprovoznění nových serverů byl na doporučení firmy Cosmotron připraven upgrade databáze Chaché, která je základem knihovního systému ARL. Cílem upgradu bylo povýšit databázi z 32 bitové verze na verzi 64 bitovou a důvodem k tomu bylo především plné využití paměti serverů a s tím související zrychlení všech procesů probíhajících v knihovním systému a zvýšení jeho stability. Celkové náklady po započítání slevy od dodavatele databáze, firmy Intersystems, představovaly 560 109 Kč. Prostředky byly získány z investic nedočerpaných na nákup serverů a z fondu reprodukce SVK. Po schválení této akce Radou kraje byla nová verze databáze v průběhu června až srpna firmou Cosmotron nainstalována.

Ve spolupráci s firmou Cosmotron byla také v srpnu zprovozněna nová verze webového katalogu pro mobilní telefony.

Obrazovka elektronického katalogu ve verzi pro mobilní telefony

Oddělení automatizace a IT spolupracovalo s ostatními pracovišti SVK a podle jejich požadavků zpracovávalo výstupy z ARL, provádělo nastavení ARL a klientů na pracovních stanicích, hromadné změny dat v databázích, připravovalo nastavení systému pro revizi knihovního fondu apod. S odborem služeb byl připraven a realizován nový postup na rušení osobních údajů v záznamech uživatelů po uplynutí dvouleté lhůty od skončení poslední registrace uživatele.

Změnu doznala také digitální knihovna Kramerius – po výměně systému z verze 3 na verzi 4 byly do prostředí nové verze převedeny všechny digitální kopie dokumentů a byly zpřístupněny uživatelům.

V součinnosti s oddělením vnějších vztahů a redakce Čtenáře byly doplněny některé nové stránky na webu SVK (Plánované akce v knihovně, Psali o nás, Pro média, Doporučujeme, Fotogalerie) a některé stávající stránky byly aktualizovány. Za rok 2013 navštívilo web SVK 203 228 uživatelů, což představuje průměrně 557 přístupů za den.

ODDĚLENÍ VNĚJŠÍCH VZTAHŮ A REDAKCE ČTENÁŘE

Časopis Čtenář: měsíčník pro knihovny

V roce 2013 byla redakce *Čtenáře* začleněna do nově vzniklého oddělení vnějších vztahů a redakce Čtenáře, které organizačně spadá pod odbor ředitele SVK. Redakce se zaměřila na přípravu 65. ročníku časopisu (zároveň se jednalo o dvacátý rok, kdy je vydáván Středočeskou vědeckou knihovnou v Kladně); užším začleněním do organizační struktury SVK se však také více podílela na činnosti knihovny.

Čtenářům časopisu, mezi něž patří především knihovníci ze všech typů knihoven v České republice, byl nabídnut různorodý obsah a jako každý rok opět několik nových pravidelných rubrik. Byla připravena série rozhovorů v rubrice *Automat Knihovna*, ve které se odborníci věnovali automatizačním procesům v knihovnách, jejich současnému stavu a výhledům do budoucna. V samostatné rubrice vycházely články pro knihovny v malých obcích, pod hlavičkou *Ze čtenářova deníku* se nejen knihovníci podělili o zážitky z četby svých oblíbených knih, celoroční spolupráce s *Knihovnou Národního muzea* vyústila v pravidelné články o unikátech z fondu této knihovny.

Byl zachován osvědčený rozsah časopisu 40 stran (60 u prázdninového dvojčísla), náklad se pohyboval kolem 900 výtisků. Výtvarnou koncepci, na níž spolupracuje redakce s grafičkou Kateřinou Bobkovou, zdůraznil jednotný styl obálek, tentokrát s použitím fotografií ze soutěže *Čtení jako vášeň*, kterou pro tento účel uspořádala redakce v roce 2012. Zadní strany obálek byly vyžity pro prezentaci projektů na podporu čtenářství a pro reklamu.

Tisk včetně knihařského zpracování zajistila tiskárna T. A. PRINT, s. r. o., v Praze. V prosinci se uskutečnilo výběrové řízení, v němž byl vybrán nový dodavatel – tiskárna Serifa, spol. s r. o. Distribuci zajišťovala firma A.L.L. production, s. r. o., a další distributoři (MONITOR CZ, SUWECO, B. Welemínová – PERIODIKA). Opět se osvědčila vlastní správa databáze předplatitelů, zajišťovaná technicko-ekonomickým odborem SVK spolu s redakcí časopisu.

Současně s tištěnou verzí vycházel *Čtenář* v elektronické podobě. Na adrese <http://ctenar.svkk1.cz> byl pro předplatitele dostupný hned po vydání příslušného čísla, pro ostatní po uplynutí šesti měsíců. Časopis byl nabízen na významných knihovnických setkáních, např. na konferencích *Knihovny současnosti 2013* a *Archivy, knihovny a muzea v digitálním světě 2013* nebo na veletrhu *Svět knihy Praha 2013*.

Na předtiskovou přípravu a na autorské honoráře byla získána dotace z programu *Knihovna 21. století* ve výši 250 000 Kč. Před koncem roku byla podána opět žádost o finanční příspěvek na rok 2014. Současně byla připravena koncepce časopisu na další rok jak po obsahové, tak grafické stránce. Na završení 65. ročníku a u příležitosti dvaceti let vydávání *Čtenáře* Středočeskou vědeckou knihovnou byla připravena výstava s názvem *Každému knihovníkovi jeho Čtenáře*, realizovaná v Malé galerii knihovny v lednu a únoru 2014.

Úkázky obálek z roku 2013

Elektronická verze

Public relations, přednášky, výstavy, další akce

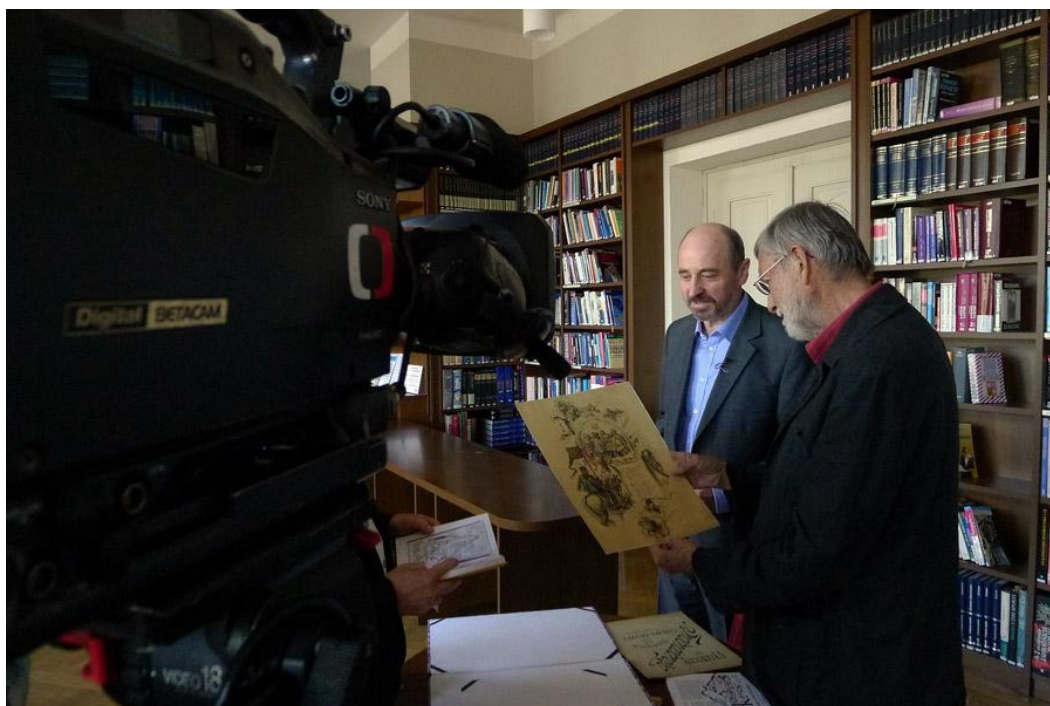
Pracoviště PR bylo vytvořeno v únoru 2013 jako další součást nově vzniklého oddělení vnějších vztahů a redakce Čtenáře. Na pozici pracovnice vztahů k veřejnosti byla na základě výběrového řízení přijata absolventka Ústavu informačních studií a knihovnictví UK Mgr. Lenka Juračková. Cílem tohoto organizačního opatření bylo především soustředit činnosti, které byly dosud vykonávány na různých pracovištích SVK, a provádět je co nejefektivněji. Náplň pracoviště PR se utvářela postupně a ve vztahu k pracovní náplni ostatních útvarů SVK.

Jedním z hlavních úkolů bylo posílit informovanost veřejnosti o dění v knihovně. Pravidelně před každou pořádanou akcí byly rozepisovány tiskové zprávy do deníků a rozhlasových stanic. Nově začaly být umísťovány na internetové portály zaměřené na místní kulturu. Souhrnné informace byly publikovány v časopise Kamelot a poskytovány dalším měsíčníkům, každý měsíc byl zpracováván

přehled akcí SVK pro Středočeský kraj a jeho příspěvkové organizace a informační materiál je také na začátku každého měsíce zasílán formou newsletteru registrovaným uživatelům SVK.

Ke každé akci byly připraveny letáky a podle zaměření akce také vyvěšovány plakáty na různých místech města. Pozvánky na výstavy byly rozesílány do škol v Kladně a okolí. Pro informování o činnosti knihovny byl oproti minulosti více využíván Facebook (ke konci roku 2013 měla FB stránka SVK 315 přátel), nově byly vytvořeny stránky SVK na Wikipedii, LinkedIN, Google.

Důsledná prezentace knihovny a její činnosti se projevila v poměrně značném ohlasu, jaký měla SVK v médiích. Odkazy na většinu publikovaných příspěvků nebo na jejich bibliografické záznamy je uvedena na webu SVK na stránce *Psali o nás* (<http://www.svkl.cz/cs/o-knihovne/psali-o-nas/>). Za rok 2013 bylo na této stránce umístěno 83 odkazů. Jedním z nich je i odkaz na reportáž, kterou v prostorách knihovny natočila Česká televize a která byla odvysílána v červnovém dílu Literární revue Třistatřicetři.

Moderátor Literární revue 333 Jan Schmid a ředitel SVK Jiří Míka při natáčení v knihovně

V průběhu roku bylo podle návrhu grafičky Veroniky Botové upraveno dosavadní logo SVK a rovněž podle jejích návrhů byl vytvořen nový vizuální styl knihovny. Byl použit na propagační materiály, informační stránku o knihovně v měsíčníku Kamelot, na štítcích u kanceláří zaměstnanců knihovny apod. V listopadu 2013 byl s použitím vizuálního stylu vydán také nový leták o službách poskytovaných SVK.

V letních měsících připravilo oddělení vnějších vztahů a redakce Čtenáře k vydání sborník Konference Knihovny současnosti 2013. Provedlo jeho kompletní redakci a korekturu příspěvků a zajistilo sazbu u grafičky Kateřiny Bobkové a tisk u firmy LSE Integration.

SVK se připojila ke sbírce knih organizované prostřednictvím českých knihoven pro nově postavenou knihovnu v africkém Buraniru. Při této akci bylo od uživatelů i knihovníků vybráno 250 anglicky a

francouzsky psaných knih, v říjnu pak přijely zástupkyně organizátorů na neformální přednášku o práci a životě v Buraniru. SVK rovněž podpořila projekt Světluška na podporu lidí se zrakovým postižením a na jeho konto přispěla 2 341 Kč získanými prodejem propagačních materiálů.

Přehled přednášek a kulturních akcí pořádaných SVK

Datum	Přednášky	Počet účastníků
16. 1.	J. Kovařík: Karl Wittgenstein	24
31. 1.	Erik Kurach: Nikola Tesla	19
13. 2.	Ondřej Veselý: Povídání o čaji	19
13. 3.	Irena Veverková: Architekt Antonín Raymond	37
26. 3.	Pavel Hlušička: Putování s básníkem	13
10. 4.	Hospic knížete Václava: Problematika hospicové péče	9
18. 9.	Ladislav Kašpárek: Rakovnický potok	10
2. 10.	Václav Gruber: autorské čtení	13
23. 10.	Emíre Khidayer: Taje Dubaje a jiné Arábie	49
8. 11.	Burundi: netradiční cestovatelská přednáška	22
13. 11.	Milan Smrž: Eurosolar	6
	Ostatní akce	
19. 6.	Koncert Gaudium	48
28. 10.	Den Středočeského kraje	189
4. 12.	Křest knihy Kladenské pohádky	130
18. 12.	Vánoční koncert	102
	Celkem návštěvníků	690

Z přednášky Emíre Khidayer Taje Dubaje a jiné Arábie

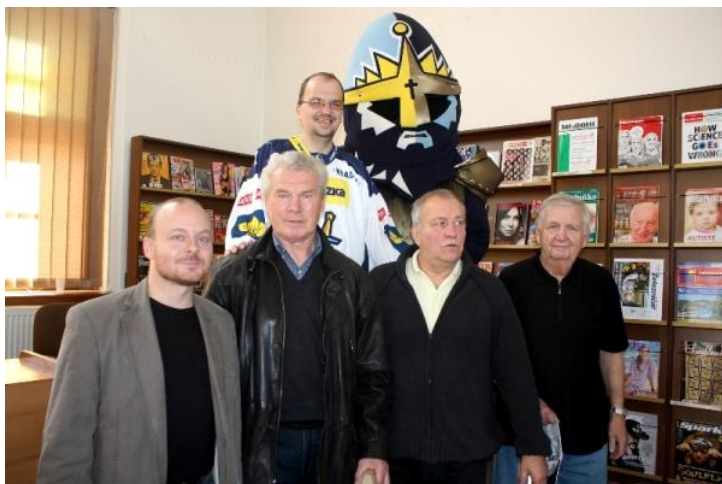

Křest knihy Ludka Švorce Kladenské pohádky, vydané kladenským občanským sdružením Halda

Výstavy v Malé galerii knihovny a prodejní výstavy

Datum	Název	Vystavovatel
Do 8. 1.	Štědrý večer nastal	Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy
10. 1. – 26. 2.	Tisk, hra a fantazie	Zdeňka Polívková
25. 3. – 29. 3.	Velikonoční prodejní výstava	Tradiční výrobky mistrů lid. um. tvorby
28. 2. – 16. 4.	Čas života s paličkovanou krajkou	Ivana Dastychová
18. 4. – 4. 6.	Vzpomínky na knihtisk	Knihovna Národního muzea v Praze
6. 6. – 23. 7.	Mikoláš Aleš a střední Čechy	SVK v Kladně
25. 7. – 10. 9.	Tea Bag Folding	Tereza Vávrová, Gabriela Urbanová
12. 9. – 24. 9.	Quo vadis, Scientia?	Czech Globe
26. 9. – 22. 10.	Aprílové knížky	Libor Michalák
24. 10. – 3. 12.	Knihovna vrstvená slovy a myšlenkami	Tereza Šormová
5. 12. – 7. 1. 2014	Vánoce očima dětí	Dětský domov Ledce
9. – 20. 12.	Vánoční prodejní výstava	Tradiční výrobky mistrů lid. um. tvorby

Již tradiční Den Středočeského kraje, konaný ve státní svátek 28. 10., byl v roce 2013 zaměřen na kladenský hokej. Program nazvaný *Knihovna hokejová* zahrnoval přednášku Jiřího Štěpánka *Kladenský led v proměnách času*, ukázkou nahrávky o vzniku hokejové hymny *Heja Kladno* s komentářem autora hymny Jiřího Pidrmana z kapely Anopheles a besedu s bývalými kladenskými hokejisty Františkem Pospíšilem, Emilem Náprstkem a Miroslavem Termerem. Pozvání přijal také radní pro kulturu a památkovou péči Středočeského kraje Ing. Zdeněk Štefek.

Den Středočeského kraje - Knihovna hokejová

ÚČAST PRACOVNÍKŮ SVK NA ODBORNÝCH KNIHOVNICKÝCH AKCÍCH (VÝBĚR)

Zahraniční cesty a spolupráce

- Studijní cesta do knihoven v Rakousku a Slovinsku, účast 2 pracovníků z odboru služeb, 4.–7. 6.
- Návštěva z partnerské knihovny v Opole (Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki w Opolu), 17.–20. 6., zajištění programu: exkurze v SVK v Kladně, Národní technická knihovně, Městské knihovně v Praze, historické části Klementina, Městské knihovně v Novém Strašecí, návštěva Muzea T. G. M. v Lánech a galerie v Lidicích.

Konference

- Knihovnický Barcamp, Národní technická knihovna, Praha, 10. 4.
- Konference Knihovny současnosti 2013, Olomouc, 10.–12. 9.
- Kolokvium slovenských, moravských a českých bibliografů, Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, 6.–8. 10.
- Archivy knihovny a muzea v digitálním světě, Praha, 27.–28. 11.

Veletrhy

- Veletrh cestovního ruchu Holiday World, Praha, 7.–8. 2.
- Svět knihy, Praha, 16.–17. 5.
- Podzimní knižní veletrh, Havlíčkův Brod, 18.10.

Zasedání Rady a sekcí Sdružení knihoven ČR (SDRUK)

- Zasedání Rady SDRUK a porada ředitelů krajských knihoven, České Budějovice, 19.–20.2.
- Valná hromada SDRUK, Knihovna 1. lékařské fakulty UK, Praha, 3. 4.
- 25. zasedání sekce pro bibliografii, Krajská knihovna v Liberci, 16.–17. 4
- 21. jednání sekce pro regionální funkce, NK ČR, Praha, 10. 5.
- Zasedání Rady SDRUK a porada ředitelů krajských knihoven, Liberec, 25.–26.6.
- Sekce pro služby, JVK v Českých Budějovicích, 12. 11.
- 22. jednání sekce pro regionální funkce, NK ČR, Praha, 21. 11.
- Zasedání Rady SDRUK a porada ředitelů krajských knihoven, Hradec Králové, 26.–27. 11.
- 6. pracovní setkání sekce pro informační vzdělávání uživatelů, Krajská knihovna v Pardubicích, 3. 12.

Akce SKIP

- Valná hromada SKIP 02 Střední Čechy, Městská knihovna v Berouně, 12. 2.
- Zasedání sekce veřejných knihoven SKIP, NK ČR, Praha, 7. 3.
- Sociální síť, NK ČR, Praha, 23. 5.
- Vyhlášení výsledků soutěže Kamarádka knihovna, Praha, 31. 5.
- Knihovnický happening, Kolín, 20. 9.
- Vyhlášení výsledků soutěže Knihovna roku, Praha, 3. 10.
- Zasedání sekce veřejných knihoven SKIP, NK ČR, Praha, 25. 11.

Jednání organizací Středočeského kraje

- Porada ředitelů příspěvkových organizací Středočeského kraje, Praha, 23. 1.
- Jednání Komise pro kulturu a památkovou péči Středočeského kraje, Praha, 20. 3.
- Porada ředitelů a vedoucích profesionálních knihoven Středočeského kraje, Praha, 21. 3.
- Bibliografická porada knihoven Středočeského kraje, Čáslav, 23. 4.
- Vyhlášení výsledků soutěže Středočeský Kramerius, SVK v Kladně, 2. 10.
- Setkání Zastupitelstva Středočeského kraje a zástupců středočeských organizací s prezidentem ČR, Praha, 15. 10.
- Jednání Komise pro kulturu a památkovou péči Středočeského kraje, Praha, 6. 11.
- Porada ředitelů příspěvkových organizací Středočeského kraje, Praha, 3. 12.

Další porady a jednání

- Jednání Komise pro podporu vydávání české literatury, MK, Praha, 5. 2., 22. 3.
- Zahajovací schůzka k projektu SCI-INFO, pracovní setkání kontaktních osob projektu, Západočeská univerzita, Plzeň, 7. 2.
- Vyhlášení výsledků soutěže Slovník roku, Praha, 8. 2.
- Jednání grantové komise VISK 7, MK, Praha, 25. 2.
- Jednání grantové komise VISK 9, MK, Praha, 7. 3.
- Zvukové knihovny v roce 2013, MĚK Třebíč, 9.4.
- Jednání pracovní skupiny pro článkovou bibliografii, KNAV, Praha, 24. 5.
- Neformální setkání knihovníků, Lysá nad Labem, 12. 11.
- Porada knihoven s nabídkovou povinností, NK ČR, Praha, 20. 11.
- Jednání pracovní skupiny pro jmenné zpracování, NK ČR, Praha, 21. 11.
- Setkání uživatelů souborného katalogu, NK ČR, Praha, 29. 11.
- Setkání supervizorů národních autorit, NK ČR, Praha, 5. 12.
- Jednání pracovní skupiny pro věcné zpracování, NK ČR, Praha, 12. 12.

Exkurze zaměstnanců SVK v Městské knihovně Děčín, 29. 5.

Semináře, přednášky, školení

- Novela autorského zákona, NK ČR, 25. 1.
- Google nejen vyhledavač, SVK v Kladně, 17. 4.
- Seminář Knihovny jako místa vzdělávání, Goethe Institut Praha, 22. 4.
- Seminář ČSTPMJ a SVK Hradec Králové Hrátky s pamětí - trenérská dílna 2013, 22. 4.–23. 4.
- Seminář Informační vzdělávání uživatelů ve veřejných knihovnách, MĚK Prachatice, 24.–25. 4.
- Současná britská literatura, MĚK Praha, 6. 5.
- Ženy v hudbě, seminář zvukových knihoven, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, 21. 5.–22. 5.
- Roční periodické školení zaměstnanců knihovny – dtb. CODEXIS, SVK v Kladně, 5. 6.
- IVIG 2013 – Informační vzdělávání a informační gramotnost v teorii a praxi vzdělávacích institucí, UK Praha, 19. 9.
- Roadshow – koncepce rozvoje knihoven, Městská knihovna Praha, 9. 10.
- Školení VISK 8-A a Koncepce rozvoje knihoven, priorita č. 8 – Mediální databáze Anopress, databáze Library PressDisplay, NK ČR, Praha, 10. 10.
- 23. akviziční seminář, Havlíčkův Brod, 17. 10.
- Workshop Měření spokojenosti v knihovnách, NK ČR, Praha, 17. 10.
- Celostátní seminář Regionální funkce knihoven 2013, Pardubice, 21.–22. 10.
- Japonská literatura, Mladá Boleslav, 30. 10.
- Cyklus seminářů E-knihy I, II, III, Praha, listopad
- Komunikace ve fundraisingu, Praha, 21. 11.
- Setkání uživatelů knihovního systému ARL, Prušánky, 21. 11.–22. 11.
- Seminář ČSTPMJ Kreativita v práci trenéra paměti, 22. 11.– 25.11.
- Kurz komunikace, SVK v Kladně, 27. 11.
- Fundraising on-line, Praha, 4. 12.
- Autorské právo, Open Access, Open data, veřejné licence, Creative Commons, Praha, 10. 12.
- Seminář k řešení projektu LR1308, NK ČR, Praha, 19. 12.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST PRACOVNÍKŮ SVK

JURAČKOVÁ, Lenka. Knihovnický happening aneb Potkali se u Kolína. *Čtenář*. 2013, roč. 65, č. 11, s. 383–384. ISSN 0011-2321.

KAREŠ, Ivo a Jiří MIKA. Je toho hodně, co mají naše knihovny společné. [Rozmlouvaly] Lenka Šimková, Olga Vašková. *Čtenář*. 2013, roč. 65, č. 2, s. 49–53. ISSN 0011-2321.

MIKA, Jiří. Knihovny stále mají čtenářům co nabídnout i v dnešní, stále více digitalizované době. [Rozmlouvala] Sandra Bejšáková. *Kladenský deník*. 1. 2. 2013, č. 27, s. 7.

MIKA, Jiří. „Svět je plnej podivnejch krás“ – pokus o bibliografii ilustrátora Františka Ketzka. In *Sdružení knihoven České republiky v roce 2012*. Ostrava: Sdružení knihoven České republiky, 2013, s. 79-82.

MIKA, Jiří. Baťův institut – zdařilá konverze průmyslové architektury pro potřeby paměťových institucí. *Čtenář*. 2013, roč. 65, č. 11, s. 400–401. ISSN 0011-2321.

ŠIMKOVÁ, Lenka. Časopis Čtenář se představuje v roce svých oslav. *Bulletin Slovenskej asociácie knižnic*. 2013, roč. 21, č. 3, s. 27–30. ISSN 1335-7905

ŠIMKOVÁ, Lenka. První knihovnický Barcamp byl úspěšný. *Čtenář*. 2013, roč. 65, č. 6. ISSN 0011-2321.

ŠIMKOVÁ, Lenka. Titul Kamarádka knihovna 2012 pro uherskohradištskou knihovnu! *Čtenář*. 2013, roč. 65, č. 7/8. ISSN 0011-2321.

ŠIMKOVÁ, Lenka. Knihovny současnosti 2013 hostila Olomouc... *Čtenář*. 2013, roč. 65, č. 11. ISSN 0011-2321.

ŠVORCOVÁ, Vladimíra. Knihy vázané srdcem Heleny Klinderové v loketské knihovně. *Čtenář*. 2013, roč. 65, č. 12, s. 434. ISSN 0011-2321.

VAŠKOVÁ, Olga. Knihovny jako místa vzdělávání v 21. století. *Čtenář*. 2013, roč. 65, č. 7/8. ISSN 0011-2321.

VAŠKOVÁ, Olga. Knihovnická ocenění letošního roku. *Čtenář*. 2013, roč. 65, č. 11. ISSN 0011-2321.

Vydávané časopisy

Čtenář : měsíčník pro knihovny. – Roč. 65, č. 1–11 (2013). – ISSN 0011-2321.

Mezi námi: malý bulletin knihoven Středočeského kraje [online]. – Roč. 5, č. 1–12 (2013). – Dostupné z <http://www.svkl.cz/cs/pro-knihovny/bulletin-Mezi-nami/2013/>.

TECHNICKO-EKONOMICKÝ ODBOR

Technika, správa, provoz

Nejvýznamnější investiční akcí roku 2013 byla realizace projektu *Inovace serverové části informačních a komunikačních technologií ve Středočeské vědecké knihovně v Kladně a řešení zabezpečení počítačové sítě*, schválená Radou kraje včetně dotace ve výši 1,5 mil. Kč. Zahrnovala výměnu serverů a některých dalších komponentů počítačové sítě, instalaci programového vybavení a následný upgrade databáze Caché z 32 bitové verze na verzi 64 bitovou. Finanční prostředky ve výši 1 195 952 Kč na obnovu serverů a programového vybavení a 560 109 Kč na upgrade Caché byly použity z dotace Středočeského kraje a z fondu reprodukce SVK (po schválení Radou kraje).

V rámci výstavby metropolitní sítě v Kladně byla připravena přípojka do hlavní budovy SVK, kterou bude možno v budoucnu využít na připojení sítě SVK např. k technologickému centru Středočeského kraje. Ze stavebních akcí byly realizovány demolice zdi ve dvoře u hlavní budovy, odvlhčení objektu na Dříní v části, kde sídlí mateřská škola, a vybudování jímky v suterénu objektu v Železárenské ulici.

V dubnu byla SVK informována o možném odkoupení objektu v Divadelní ulici čp. 1630, který svým zadním traktem navazuje na pozemek v majetku kraje v těsném sousedství knihovny. Byla zvážena možnost využití objektu a přilehlého pozemku pro výstavbu depozitáře knihovny, bylo jednáno se zřizovatelem, avšak k rozhodnutí, zda by na koupi objektu mohly být uvolněny investiční prostředky z rozpočtu Středočeského kraje, v průběhu roku nedošlo. O dalších variantách řešení skladového hospodářství stejně jako o nutnosti operativně řešit nedostatek skladového místa pronájmem dalších prostor se zmiňujeme v kapitole Odbor správy fondu.

Opakovaně byla reklamována fasáda na objektu čp. 1550 provedená v roce 2011 v rámci akce *Propojení domů čp. 1550 a čp. 1624*. Byla přislíbena oprava vadných míst, ale uskutečněna byla jen částečně a neodborným způsobem, takže dodavatelskou firmu bylo nutno znovu oslovit.

V závěru roku bylo uskutečněno výběrové řízení na dodavatele stavebních prací k izolaci proti vlhkosti v objektu v Železárenské ulici. Radou kraje bylo odsouhlaseno čerpání investičních prostředků z fondu reprodukce SVK na tuto akci a práce budou provedeny v první polovině roku 2014.

Rozbor hospodaření

Příspěvek na provoz pro SVKK pro rok 2013 byl schválen zřizovatelem ve výši 26 100 tis. Kč, z toho závazné ukazatele

- celkové náklady a výnosy **29 333 tis. Kč**
- mzdové náklady ve výši **14 300 tis. Kč**
- odpisový plán ve výši **1 233 tis. Kč**.

V průběhu roku byly závazné ukazatele navýšeny:

- celkové náklady a výnosy **35 371 tis. Kč** (podrobně viz účet 671)
- mzdové náklady ve výši **16 253 tis. Kč** (podrobně viz účet 521)
- odpisový plán ve výši **1 373 tis. Kč** (podrobně viz účet 551)

Finanční prostředky byly čerpány v souladu se schváleným rozpočtem a plánem činnosti hospodárně, efektivně i účelně. Veškeré finanční operace procházely finančními kontrolami v souladu se Směrnicí o finanční kontrole.

Účet 501 Spotřeba materiálu: 6 277 tis. Kč

Tato položka byla oproti stejnému období předchozího roku vyšší o 1 804 tis. Kč, a to hlavně díky dodatečně poskytnuté dotaci na nákup dokumentů do výměnného fondu ve výši 3 mil. Kč. Rozpočet na nákup dokumentů byl čerpán v celkové výši 5.797 tis Kč, z toho 3.070 tis. Kč pro výměnný fond Středočeského kraje a 2.727 tis. Kč pro fond SVK. V rámci nákupu elektronických zdrojů byl opět zajištěn licenční přístup do databáze českých technických norem, do databáze *Library Press Display* a do archivu *MediaSearch* (s příspěvkem z programu VISK 8).

Účet 502 Spotřeba energie: 1 386 tis. Kč

Náklady na energie byly v porovnání s předchozím rokem znatelně vyšší. Důsledná úsporná opatření ve spotřebě elektrické energie, příznivá cena plynu od nového dodavatele i zateplení objektů 1641 a 1550 napomáhaly sice úsporám, avšak výrazně se projevilo dlouhé chladné období – topná sezóna byla definitivně ukončena až 13. 6., což se projevilo nárůstem ve spotřebě plynu.

Účet 511 Opravy a udržování: 617 tis. Kč

V rámci oprav a údržby objektů byly uskutečněny pouze akce menšího rozsahu, mezi něž patřilo mimo jiné zbourání zdi u dvora knihovny, odvlhčení části objektu ve Dříní a vybudování jímky v objektu bývalé SÚS v Železárenské ulici. U vozového parku se opravy týkaly staršího služebního vozidla Fiat, u něhož byla provedena technická prohlídka. Silným přepětím, které zasáhlo celé město, došlo k poruše na EZS, ústředně i vstupním zařízením u objektu čp. 1624. V objektu SÚS došlo k poruše plynové kotle a vzhledem ke starému typu kotle trvala oprava téměř 2 měsíce. V objektu bylo nutno také opravit klimatizaci, a to téměř za 40 tis. Kč.

Účet 512 Aktivace oběžného majetku: 10 tis. Kč

Z vlastních zásob byly zhotoveny regály do části depozitáře na Sítné.

Účet 512 Cestovné: 108 tis. Kč

Náklady byly srovnatelné s rokem 2012. Z větších cest se uskutečnila zahraniční studijní cesta dvou zaměstnanců do knihoven v Rakousku a Slovinsku.

Účet 513: Náklady na reprezentaci: 16 tis. Kč

Z této položky bylo hrazeno občerstvení polské návštěvy z partnerské knihovny z Opole, pohoštění při redakčních radách časopisu *Čtenář* i drobné pohoštění návštěv při knihovnických akcích či přednáškách.

Účet 518 Ostatní služby: 2 809 tis. Kč

Největší část nákladů v této položce představuje nájemné nebytových prostor využívaných jako depozitáře (690 tis. Kč) a servisní poplatky firmě zajišťující správu automatizovaného knihovního systému ARL (416 tis. Kč). Relativně vysoké jsou náklady za poštovné, avšak jejich největší část – poštovné za meziknihovní výpůjčky (255 tis. Kč) byla uhrazena knihovnami, které tuto službu využívaly. Náklady na školení (106 tis. Kč) byly oproti roku 2012 podstatně nižší, neboť na rozdíl od předchozího roku nebyla realizována finančně náročná školení knihovního systému ARL ve firmě Cosmotron. Za částku 36 tis. Kč byly v roce 2013 zpracovány průkazy energetické náročnosti budov.

Účet 521 Mzdové náklady: 16 253 tis. Kč

Závazný limit mzdových nákladů činil 16 253 tis. Kč, z toho OOV 740 tis. Kč (v těchto částkách jsou schválené dotace zřizovatele na platy na zajištění RF a dotace z programů Ministerstva kultury ve výši 180 tis. Kč na honoráře pro přispěvatele časopisu Čtenář a dotace ve výši 35 tis. Kč na OOV pro projekt *Obohacení záznamů článků zobrazených v ANL+.*)

Průměrný plat zaměstnanců knihovny za rok 2013 činil 20 782 Kč, což představuje zvýšení o 204 Kč oproti roku 2012. Důvodem byly organizační změny, snížení celkového stavu zaměstnanců a snížení pracovních úvazků zaměstnanců v důchodovém věku. Celkový počet zaměstnanců byl v přepočteném stavu 62,2 úvazku, počet fyzických osob 67. Roční průměrný přepočtený stav zaměstnanců byl oproti roku 2012 nižší o 2,8 pracovního úvazku.

V rámci položky Ostatní osobní náklady byly čerpány prostředky organizace na dohody o pracovní činnosti pro přednášející, právníka, brigádnické výpomoci – zástupy v době nemoci, šatnáře, ale též na odstupné pro zaměstnankyni, která dostala z organizačních důvodů výpověď.

Účet 524 Zákonné soc. pojištění: 5 333 tis. Kč

Výše položky se odvíjí od výše platů, dohod o pracovní činnosti, provedení práce a zákonných norem platných pro rok 2012.

Účet 525 Jiné soc. pojištění: 44 tis. Kč

Tento účet vypovídá o zákonném pojištění odpovědnosti zaměstnavatele, jež je hrazeno pojišťovně Kooperativa. Odvíjí se z nákladů na platy zaměstnanců.

Účet 527 Zákonné soc. náklady: 360 tis. Kč

Základní příděl do FKSP činil 155 tis. Kč. Příspěvky na stravenky z provozních nákladů byly poskytnuty ve výši 180 tis. Kč (hodnota 50 Kč, příspěvek z provozních prostředků činí 15 Kč na jednu stravenku). Osobní ochranné pracovní prostředky byly čerpány ve výši 10 tis. Kč zvláště pro údržbáře; na zákonné zdravotní prohlídky bylo vyčerpáno 15 tis. Kč.

Účet 547 Manka a škody: 0 tis. Kč

Účet 549 Ostatní náklady z činnosti a účet 556 Tvorba a zúčtování opravných položek 116 tis. Kč

Položka (účet 569) zahrnuje kromě pojištění majetku a vozidel také výplatu odměny oceněným knihovnicím v rámci soutěže Středočeský Kramerius. Účet 556 byl použit poprvé v roce 2013 na zúčtování opravných položek v případě pohledávek za dlužníky (částka 24 tis. Kč).

Účet 551 Odpisy dlouhodobého majetku: 1 373 tis. Kč

Pro rok 2013 byly odpisy objektů přepočítány na základě odborného odhadu na předpokládanou životnost objektů, kdy došlo ke snížení částek měsíčních odpisů. Schválený plán odpisů byl změněn z důvodů pořízení investičního majetku za 1 756 tis. Kč (2 servery vč. skříně, záložní software, antivirus a upgrade databáze Caché). Náklady na odpisy zřizovatelem nebyly kryty.

Účet 558 Náklady z dlouhodobého drobného majetku: 724 tis. Kč

V roce 2013 bylo obnoveno některé zastaralé zařízení a vybavení – scannery, monitory, počítače, switche, síťové zařízení firewall, notebook, 2 vozíky a dvoje schůdky do depozitářů, řezačka do knihařské dílny, pokladní a inkoustová tiskárna, několik židlí, mobilů, jednací stůl a fotoaparát. V odboru služeb byla pořízena nová kuchyňská linka, učebna byla s přispěním dotace Ministerstva kultury vybavena novými počítači a do učebny krajského knihovnického centra bylo zakoupeno nové promítací plátno.

Účet 602 Tržby z prodeje služeb: 1 663 tis. Kč

Výnosy z tržeb jsou o 7,5 % nižší proti stejnému období předchozího roku. Došlo k snížení výnosů z registračních poplatků o 3 % (18 tis Kč) a k snížení výnosů z poplatků za překročení výpůjčních lhůt o 14 % (92 tis. Kč). V druhém případě se projevilo pořízení biblioboxu, který přispívá k včasnému vracení dokumentů. Nižší byly také tržby z předplatného časopisu *Čtenář* (o 14 tis. Kč), naopak se zvýšily výnosy za rezervace dokumentů o 7 % (7 tis. Kč).

Účet 648 Čerpání fondů: 8 tis. Kč

Byly čerpány finanční prostředky ze dvou finančních darů ve výši 8 tis. Kč, použité byly při Dnu Středočeského kraje.

Účet 649 Ostatní výnosy z činnosti: 1 329 tis. Kč

Položka zahrnuje úhrady soudních poplatků od dlužníků, vyúčtování (dobropisy) za energie, tržby z reklamy v časopise *Čtenář* a dobrovolné vstupné na Dnu Středočeského kraje. Částkou 1 271 tis. Kč jsou dorovnány nekryté odpisy.

Účet 662 Úroky: 16 tis. Kč

Oproti roku 2012 byly výnosy z úroků díky změně smlouvy s Komerční bankou téměř trojnásobné.

Účet 671 Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů: 32 391 tis. Kč

Položka zahrnuje příspěvek na provoz pro SVK, navýšený v průběhu roku o vratku z pronájmů ve výši 28 tis. Kč, o tři dotace na výkon regionálních funkcí v celkové výši 5 769 tis. Kč a o 20 tis. Kč poskytnutých na odměny knihovníkům v rámci soutěže Středočeský Kramerius. Dotace z programů Ministerstva kultury VISK a K 21 činila 474 tis. Kč

Projekty dotované z programů Ministerstva kultury:

V rámci programu Knihovna 21. století byla Rozhodnutím MK čj. 2/026 – MK-S 4374/2013 OULK přidělena finanční dotace ve výši 10 tis. Kč na zajištění projektu pod názvem ***Příspěvek na nákup zvukových dokumentů pro nevidomé a slabozraké***. Realizovaný projekt umožnil pořídit dalších 346 nových titulů zvukových knih pro nevidomé a slabozraké.

Rozhodnutím MK čj. 3-137 – MK-S 4508/2013 OULK byla přidělena dotace na projekt ***Příspěvek na vydání časopisu Čtenář: měsíčník pro knihovny*** ve výši 250 tis. Kč, z toho 180 tis. Kč na úhradu honorářů autorům článků, zbývající část na předtiskovou přípravu (sazbu, grafiku).

V rámci programu VISK 3 byla schválena Rozhodnutím čj.195/MK-S 4769/2013 OULK realizace projektu ***Modernizace školicího centra ve Středočeské vědecké knihovně v Kladně*** - dotace ve výši 165 tis. Kč. Za přidělené prostředky byla modernizována učebna pro uživatele SVK, bylo zakoupeno 14 nových PC s monitory.

Z programu VISK 2 byl částkou 14 tis. Kč podpořen projekt ***Vzdělávání pracovníků knihoven Středočeského kraje v oblasti ICT***, schválený Rozhodnutím č.j. 1689/2012 SOLK. V rámci projektu bylo uskutečněno 10 školení.

V programu VISK 9 byl schválen projekt ***Obohacení záznamů článků zobrazených v ANL+ o vybraná jmenná a věcná metadata (rozšíření projektu Analytické zpracování vybraných periodických titulů z fondu Národní knihovny ČR realizovaného v roce 2012)*** – Rozhodnutí č.j. 1742/2013 OULK-OLK, finanční příspěvek 35 tis. Kč. Při realizaci projektu odpracovali brigádníci 500 hodin.

Výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření za rok 2013 činí 0 Kč, avšak částka ve výši 102 tis. Kč umožnila posílit fond reprodukce. Důvodem tohoto výsledku je neuskutečnění náročnější údržby majetku v roce 2013.

Výroční zpráva za rok 2013

Z podkladů vedoucích odborů zpracoval Jiří Mika

Fotografie: Lenka Juračková, Jiří Mika

Středočeská vědecká knihovna v Kladně, příspěvková organizace
Kladno, 2014